

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

A STUDY FACTORS TO BE AFFECTING THE COMPETENCY OF THE LERNING EXPERIENCES OF EARLY CHILDHOOD 'S TEACHER OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION BANGKOK

พรทิพย์ เอี่ยมประเสริฐ¹ ผศ. ดร. พงรรัตน์ เกษรแพทย² อ.ดร. ราชนันท์ บุญธิมา³

Porntip Eamprasert¹, Prof. Dr. Paungkrat Kasornpat², Dr. Rachan Boontima³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ² ที่ปรึกษาหลัก
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ³ ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการพัฒนาครู ปัจจัยองค์กรกับสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการพัฒนาครู และ ปัจจัยองค์กรที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นครูระดับปฐมวัย จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.779 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson Product Moment Correlation

Coefficient) และสมการถดถอยพหุคูณ

(Multiple Regression) ด้วยวิธี stepwise ผลวิจัยพบว่า

1. ด้านสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัยพบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตร และผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามลำดับ
2. ปัจจัยการพัฒนาครู และ ปัจจัยองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูปฐมวัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ โดย ปัจจัยการพัฒนาครู มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับสมรรถนะใน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัย
รองลงมาคือ ปัจจัยองค์กร ตามลำดับ

3. ปัจจัยการพัฒนาครูและปัจจัยองค์กร
ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้
ของครูปฐมวัยโดยร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะใน
การจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยได้อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีอำนาจการพยากรณ์ได้
ร้อยละ 60.60 โดย ปัจจัยการพัฒนาครู มีอำนาจการ
พยากรณ์สูงสุดรองลงมา คือ ปัจจัยองค์กร
คำสำคัญ: สมรรถนะของครูปฐมวัย ,การจัด
ประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research work are 1)
to study the competency in managing the
learning experiences of early childhood
teachers in private schools in Bangkok, 2) to
find the relationship between teachers'
improvement, organization factors and
competency in managing the learning
experience of early childhood teachers under
the office of the private school education,
Bangkok and 3) to investigate the influences
of teachers' improvement, organization
factors on competency in managing the
learning experience of early childhood
teachers under the office of the private school
education, Bangkok.

The sample group was 388 early childhood
teachers. The data collecting tool was our
own questionnaire with 5-level rating scale.
The confidence level was 0.779. Percentage,
average, standard deviation, Pearson product

moment correlation coefficient and stepwise
multiple regression were used in statistical
data analysis.

The research results were as under
mentioned

1. For the competency in managing the
learning experience of early childhood
teachers, their skills were found in high
level. Considering individually, all skills
were found high ranking from the maximum
in learning activity management, analyses on
curriculum and students. Learning
evaluation and the research for learning
improvement were found less dominant

2. From teacher improvement aspect, the
most advance way to improve teachers'
competency was taken place in the academic
institution. The improvement outside the
institution was found less advance.

3. For the organization factor, the
operation level of the intra-unit relationship
was found maximum, followed with
operating description.

4. The influences of teachers'
improvement, organization factors on
competency in managing the learning
experience of early childhood teachers.
These two factors lead to the prediction of
competency in managing the learning
experience of early childhood teachers with
the statistical significance of 0.01. The
prediction power was 60.60% which consists
of the teachers' improvement with

maximum prediction power, and followed by the organization actor.

Keywords: The competency of early childhood education teacher, approach to early childhood education program

บทนำ

ในปัจจุบันภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การศึกษาแก่เยาวชน และการที่โรงเรียน จะกระทำการกิจหลักได้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนจำเป็นต้องมีบุคลากร ซึ่งได้แก่ ครู อาจารย์ และ เจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อ เป็นผู้ปฏิบัติการกิจหลักดังกล่าว [1] โดย ครูถือได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการ จัดการเรียนการสอน ที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างอิสระ สามารถพัฒนาตนเองให้ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของสังคมและ เทคโนโลยี เสริมสร้างความคิด พัฒนา สติปัญญา ตลอดจนวิถีทางดำเนินชีวิตให้แก่ ผู้เรียน [2]

การจัดการศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลนั้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาครู เนื่องจากครูจะมีความพร้อม หรืออุทิศภาวะและประสบการณ์ ที่แตกต่างกัน ในการจัดการเรียนรู้จำเป็นที่ครู จะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องของจิตวิทยา การเรียนรู้กับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการ ทำงานให้สูงขึ้น [3] ปัจจุบันจึงมีหลาย หน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับการอบรมด้าน แนวทางปฏิบัติและมีการพัฒนาครูในหลาย วิธีการ ซึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญของผู้นำทาง การศึกษาคือการที่ครูภายในโรงเรียนได้รับการ พัฒนาแล้วทุกอย่างก็จะพัฒนาง่ายขึ้น ขณะเดียวกันการพัฒนาครูจะเกี่ยวข้องกับการ พัฒนาองค์กร เช่น การวางแผนอบรมตาม

ความจำเป็นของครูเพื่อเน้นการปฏิบัติงานให้ เกิดประสิทธิผล การส่งเสริมความรู้และ ทักษะที่จำเป็นแก่ครูตามความถนัดและความ สนใจและสอดคล้องกับตำแหน่งงาน รวมทั้ง ส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียน เป็นต้น [4]

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็น รากฐานการพัฒนาในทุกๆ ด้านมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญ เติบโตสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อีกทั้ง เตรียมความพร้อมทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนี้ จึงควรให้ความสำคัญกับผู้ดูแลผู้เรียนหรือครู ปฐมวัย เพราะครูปฐมวัยจะต้องมีความเข้าใจ ในหลักสูตรอนุบาลโดยยึดหลักอบรมเลี้ยงดู ควบคุมการให้การศึกษา หน้าที่หลักของครู ปฐมวัยคือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ต้องเป็นลักษณะกิจกรรมที่บูรณาการและมีความ หลากหลาย ผู้เรียนได้แสดงออก กล้าคิด ตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ดังนั้นครู ปฐมวัยยุคใหม่จึงไม่ใช่แค่ผู้เลี้ยงดูแต่ต้องเป็น ครูพันธุ์ใหม่ที่เน้นสมรรถนะของครูเพื่อ เตรียมการด้านต่างๆ ให้พร้อมและพัฒนาอยู่ เสมอ [5]

แนวทางการปฏิบัติงานที่กล่าวถึง ต้องอาศัยความสามารถในการปฏิบัติงาน หรือสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็น ปัจจัยที่ผลักดันให้ครูสร้างผลการปฏิบัติงาน ที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตน รับผิดชอบ [6] กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ ความสำคัญในเรื่องคุณภาพครูโดยกำหนด แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเพื่อ ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครู

คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และ
สถานศึกษา ในส่วนของครู มีจุดมุ่งหมายที่จะ
ส่งเสริมให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ
โดยมีตัวชี้วัดว่าครูที่ได้รับการพัฒนาจะ
สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานได้อย่างมี
คุณภาพ [7]

จากที่กล่าวมาข้างต้นสมรรถนะในการ
ปฏิบัติงานของครู นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่ง
มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดสมรรถนะในการ
จัดประสบการณ์ โดยระบุว่าครูต้องมีความสามารถ
ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ [8] ในการ
พัฒนาผู้เรียนปฐมวัยนั้นจะต้องใช้ครูเป็นผู้ผลักดัน
คุณภาพการศึกษา ครูปฐมวัยจึงรับบทบาทในการ
สร้างและพัฒนาผู้เรียนในช่วงวัยสำคัญนี้ เพื่อ
ส่งเสริมและปลูกฝังสิ่งดี และช่วยให้ผู้เรียนมีความ
พร้อมในการเรียนรู้อย่างถูกต้อง หากครูมีสมรรถนะ
ในการจัดประสบการณ์แล้วนั้นก็จะส่งผลต่อการ
พัฒนาผู้เรียนปฐมวัยได้อย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน
กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการ
พัฒนาครู ปัจจัยองค์กรกับสมรรถนะในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียน
เอกชน กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการพัฒนาครู และปัจจัย
องค์กรที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน
กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ปัจจัยการพัฒนาครู และปัจจัยองค์กรมี
ความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการจัด
ประสบการณ์การ
เรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน
กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยการพัฒนาครู และปัจจัย
องค์กร ส่งผล ต่อสมรรถนะในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยใน
โรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูที่
ปฏิบัติการสอนระดับปฐมวัย ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน กทม. ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา 2556
จำนวน 6,826 คนกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู
จำนวน 380 คน ได้มาจากตารางการกำหนด
กลุ่มตัวอย่าง ของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie
and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%
(α .05) โดยให้เขตในสังกัดของ
กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยในการสุ่ม
(Sampling Unit) หลังจากนั้นนำไปสุ่มแบบ
แบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดย
ใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และนำไป
เทียบตามสัดส่วน โรงเรียนเล็กสุ่มครูให้ได้
โรงเรียนละ 12 คน โรงเรียนขนาดกลางสุ่มครู
ให้ได้โรงเรียนละ 16 คน โรงเรียนขนาดใหญ่
สุ่มครูให้ได้โรงเรียนละ 24 คน หลังจากนั้น
ทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random
Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก
เครื่องมือที่ใช้และการหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับคือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการพัฒนาคูเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยองค์การเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในลักษณะความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติการสอนระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กทม.ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .77

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 360

ชุด คิดเป็นร้อยละ 93 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การคำนวณการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการพัฒนาคู ปัจจัยองค์การกับสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานครและปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธี Stepwise

ผลการวิจัย

ผลวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

2. ปัจจัยการพัฒนาคู และปัจจัยองค์การ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยการพัฒนาคูและปัจจัยองค์การส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยโดย

ร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะในการจัด
ประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัยได้อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจการ
พยากรณ์ได้ร้อยละ 60.60 โดยปัจจัยการ

พัฒนาครูมีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด
รองลงมา คือ ปัจจัยองค์กรตามลำดับ ดัง
ตารางด้านล่าง

ตัวแปร	B	B	SE _b	t	p
ปัจจัยการพัฒนาครู	.043	.589	.609	13.616**	.000
ปัจจัยองค์กร	.043	.209	.220	4.908**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

$$a = 1.020, R = .779, R^2 = .606$$

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญ
ได้ดังนี้

1.สมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัย พบว่า ครูปฐมวัย มี
สมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ครูปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก
ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
น้อย ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียน ด้าน
การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการ
วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า
การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นรากฐาน
การพัฒนาในทุกๆ ด้านมีจุดมุ่งหมายเพื่อ
พัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตสมบูรณ์ทั้งร่างกาย
และจิตใจ อีกทั้งเตรียมความพร้อมทั้งร่างกาย
อารมณ์ สังคม สติปัญญา ครูปฐมวัยจะต้องมี
ความเข้าใจในหลักสูตรอนุบาลโดยยึดหลัก
อบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษา ดังนั้นครู
ปฐมวัยยุคใหม่จึงไม่ใช่ว่าแค่ผู้เลี้ยงดูแต่ต้องเป็น
ครูพันธุ์ใหม่ที่เน้นสมรรถนะของครูเพื่อ

เตรียมการด้านต่างๆ ให้พร้อมและพัฒนาอยู่
เสมอ [8] สอดคล้องกับแนวคิดของกุลยา
ตันติผลาชีวะ ในด้านการปฏิบัติงานใน
โรงเรียนครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจใน
หลักการการจัดการการศึกษาปฐมวัย ต้องมี
ความสามารถในการสร้างและพัฒนา
หลักสูตรที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์
ของเด็ก จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการ
เรียนรู้ของเด็ก สนองความต้องการความ
สนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอก
ห้องเรียน เด็กต้องได้รับการส่งเสริม
พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ
สังคมและสติปัญญา โดยต้องพัฒนา
ความสามารถเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นฐานการ
ดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
ทั้งนี้พบว่าครูปฐมวัยยังต้องการการพัฒนา
ในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และ
การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งเป็น
สมรรถนะที่จำเป็นต่อการจัดประสบการณ์
เรียนรู้มากยิ่งขึ้นต่อไป [2]

2. ปัจจัยการพัฒนาครู และปัจจัยองค์กร มี
ความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปทุมวัยใน
โรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ที่เป็น
เช่นนี้เพราะว่าจากพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติพุทธศักราช 2542 หมวดที่ 7 ว่าด้วย
เรื่องครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
ซึ่งกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้
มีระบบเกี่ยวกับกระบวนการผลิตการพัฒนา
ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ
และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพ
ชั้นสูงให้เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูป
การศึกษาการพัฒนาของครูเพื่อให้มีคุณภาพ
และมาตรฐานในวิชาชีพจึงมีความสำคัญเพื่อ
ความก้าวหน้าในการทำงาน[7] ซึ่งได้รับการ
สนับสนุนด้วยแนวคิดของสุนันท์สังข์อ่อง ที่
ได้กล่าวถึงการพัฒนาครูว่าการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้นจำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาวิชาชีพครูและ
กำหนดสมรรถภาพครูให้ชัดเจนสอดคล้อง
กับการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาครูจะ
ส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้[9]ทั้งนี้ โรงเรียนควร
จะใช้หลักการพัฒนาครูและการพัฒนาครู
ภายในสถานศึกษาแบบวงจรคุณภาพ(PDCA)
ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารอย่างมี
คุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA)เป็น
ระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหาร
และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้น
ในชีวิตประจำวันนั่นเอง การบริหารงานให้
ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารจะต้องมี
ความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริม
สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้อง
มีการทำงานเป็นทีม และในการดำเนินการ

ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่
บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน
หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา
และผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกัน
ปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกัน
ปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน
ทั้งหมดนั้นเอง[10]อีกทั้งปัจจัยองค์กร
สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับ
ขั้น (Need Hierarchy Theory) ที่มาสโลว์ให้
ความสำคัญกับแหล่งที่มาของแรงจูงใจ เช่น
ความต้องการด้านชีววิทยาหรือสัณฐานวิทยา
ตามความพึงพอใจของคนเอง คนเรามักจะ
แสวงหาสิ่งต่างๆ เพื่อสนองความต้องการ
เพราะความต้องการที่จะสมหวังย่อมไม่มีที่
สิ้นสุดโดยได้เสนอความต้องการเป็น 5 ขั้น
จากทฤษฎีสรุปได้ว่า ความต้องการพื้นฐาน
ของมนุษย์นั้นส่งผลต่อการตอบสนองความ
ต้องการและความสัมพันธ์ระหว่างกัน พัฒนา
เป็นลำดับขั้น เมื่อความต้องการระดับต่ำ
ได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลก็จะให้ความสนใจ
กับความต้องการระดับสูงต่อไป[11]
สอดคล้องกับแนวคิดของฟิวดเลอร์และ การ์
เซีย(Fiedler; & Garcia)ที่สรุปไว้ว่า
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน
เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุดต่อทัศนะ
ของผู้ร่วมงานที่มีต่อการทำงานหากผู้ร่วมงาน
มีความศรัทธาในตัวผู้บริหารและยอมที่จะ
เป็นผู้ตาม การให้ความสนับสนุนในการ
ปฏิบัติงานก็จะเป็นไปได้ด้วยดี ในทางตรงกัน
ข้าม หากผู้บริหารไม่ได้รับความไว้วางใจจาก
ผู้ร่วมงานก็ย่อมทำให้ผู้บริหารเกิดความอึดอัด
ที่จะปฏิบัติงาน มีความวิตกกังวลซึ่งอาจทำให้
งานที่ปฏิบัติอยู่ล้มเหลวได้[12]ซึ่งสอดคล้อง
กับแนวคิดของนพพงษ์ บุญจิตราคูล ได้

กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศความกลัวให้เกิดขึ้น เพราะการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในชั้นเรียนเท่านั้น ดังนั้นการพบปะซักถามนอกห้องเรียนจะสร้างบรรยากาศความเป็นมิตรให้เกิดขึ้น และผู้สอนควรฟังความคิดเห็นของผู้เรียนจากข้อมูลและผลการวิจัยทำให้พบว่าสัมพันธภาพในหน่วยงานเป็นอีกหนึ่งกลไกที่จะทำให้บรรยากาศการทำงานมีความน่าพอใจ มีสามัคคี เสมือนพี่น้องและมีการแนะนำช่วยเหลือกันและกันทำให้การทำงานในองค์กรสำเร็จไปด้วยดี[13]

3.ปัจจัยการพัฒนาครูและปัจจัยองค์กรส่งผลต่อสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัย โดยร่วมกันพิจารณาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 60.60 โดย ปัจจัยการพัฒนาครูมีอำนาจการพยากรณ์สูงสุดรองลงมา คือ ปัจจัยองค์กร ตามลำดับผลวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะปัจจัยการพัฒนาครูก่อให้เกิดทักษะ และสมรรถนะอย่างเห็นได้ชัดกว่าปัจจัยองค์กร ดังที่เขามาเลย์ วิเศษได้สรุปไว้ว่า การพัฒนาครูปฐมวัย คือ กระบวนการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่น หรือความประสงค์ที่จะพัฒนาตนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และมีประสบการณ์ทางการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย ตลอดจนทัศนคติต่อการทำงานเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาเด็กให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ อันจะเป็นผลให้การทำงานของครูมี

ประสิทธิภาพมากขึ้น[14]ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฮาร์กรีฟ (Hargreaves) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการพัฒนาครูซึ่งต้องสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาด้วยตนเอง การตอบสนองของตัวครู วัฒนธรรมการสอน ความเป็นลักษณะเฉพาะบุคคล เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครู [15] และผลการวิจัยของกันนิง (Gunning) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพในตนเองและความมั่นใจในการสอน วิทยาศาสตร์ จากการวิจัยนี้ประสิทธิภาพในตนเองนั้นเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการสอนได้ ดังนั้นจากข้อมูลและผลการวิจัยทำให้พบว่าปัจจัยการพัฒนาครูมีความจำเป็นและสะท้อนผลการสร้างสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยได้อย่างชัดเจน[16]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรรักษามาตรฐานและพัฒนาสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ครูปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรกำหนดนโยบายพัฒนาอบรมเสริมความรู้ให้ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์และไม่ มีประสบการณ์อยู่เสมอโดยการแลกเปลี่ยนกัน ให้ได้รับการพัฒนาด้านสมรรถนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้สถานศึกษาสามารถ

พัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของ
สถานศึกษาได้อย่างแท้จริง

3. สำนักงานเขตควรสนับสนุนปัจจัยต่างๆ
เพื่อช่วยให้โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่
สามารถปฏิบัติงานได้ทัดเทียมกับ
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งได้แก่
งบประมาณ บุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์เป็นต้น
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะของครูในด้านอื่นๆ เพื่อให้
สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาของ
ครู

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยกับ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตอื่น

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะ
ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครู
ปฐมวัยกับประสิทธิภาพและคุณภาพทางการ
ศึกษาของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

[1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.

[2] กุลยาตันดิผลาชีวะ. (2544). รูปแบบการ
เรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ:
สาขาการศึกษาปฐมวัยคณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

[3] วิโรจน์ สารรัตนะ.(2553). ผู้บริหาร
โรงเรียน สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่
ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล.

ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านวิทยา.

[4] สมชาย เทพแสง.(2553). กลยุทธ์ของผู้นำ
ทางการศึกษา.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

[5]สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.(2555).
รายงานการวิจัยเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครู
การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บริษัท
โบนัส พรินเทส จำกัด.

[6] สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2547).
Competency : เครื่องมือการบริหารที่
ปฏิเสธไม่ได้. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.

[7] สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.(2555-2559).
แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ:
ถ่ายเอกสาร.

[8]กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). หลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.

[9] สุนันท์สังข์อ่อน. (2526). สื่อการสอน
และวัดกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.

[10] วิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2550).
แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษา

ปฐมวัยสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด.

[11] อรนนท์ นิ่มนุช. (2550). ความคิดเห็น
การใช้หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน
ของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษา
ปฐมวัย).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

[12] Fiedler;&Garcia. (1987). Cognitive

Resource Theory and the Utilization of
the Leader's and Group Members'
Technical Competence: United States
Army Research Institute for
the Behavioral and Social Sciences.

[13] นพพงษ์บุญจิตราดุลย์. (2543).

หลักการบริหารการศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: บริษัทการพิมพ์.

[14] เขาวมาลย์ วิเศษ. (2548). ปัญหาและ

ความต้องการพัฒนาของครูปฐมวัย

โรงเรียนในสังกัดคณะบวชในเขต

อัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ. ปรินญา

นิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

[15] Hargreaves, Andy. (1992).Online.A

Critical Perspective on Teacher

Participation in Urban Schools:

A Critique: Interdisciplinary

Urban Education Program Department

of Educational Leadership and Policy

Studies College of Education Temple

University.

[16] Gunning, Amanda. (2004).(Online).

Incumbency, Redistricting, and the

Decline of Competition in U.S. House

Elections สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์

2556, จาก <http://thailis.uni.net.th/>

